

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.7.2011
COM(2011) 407 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 717/2007 του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2007 για την
περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας, όπως
τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009**

{SEC(2011) 870 τελικό}

{SEC(2011) 871 τελικό}

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 717/2007 του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2007 για την
περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας, όπως
τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 717/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2007 για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009..... 2

1. Εισαγωγή..... 4

2. Γενικό πλαίσιο 5

2.1. Ο ισχύων κανονισμός..... 5

2.2. Ανασκόπηση της αγοράς..... 5

2.3. Οι εξελίξεις αφότου εξεδόθη ο κανονισμός..... 6

2.4. Διαδικασία διαβούλευσης..... 7

3. Αναθεώρηση 8

3.1. Επίτευξη των στόχων 8

3.2. Λήψη διαρθρωτικών μέτρων..... 9

3.3. Παράταση της ισχύος του κανονισμού και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του 11

4. Συμπέρασμα 13

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»¹ είναι να διασφαλίσει ότι η Ευρώπη θα μετατραπεί «σε μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία με υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής». Ένας εκ των θεμέλιων λίθων της νέας αυτής στρατηγικής είναι το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη (ΨΘΕ)², το οποίο καθορίζει ορισμένους «βασικούς στόχους επιδόσεων» για την επίτευξη της ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Σύμφωνα με τον στόχο για τις υπηρεσίες διεθνούς περιαγωγής στην κινητή τηλεφωνία «η διαφορά μεταξύ της περιαγωγής και των εθνικών τιμολογίων αναμένεται να μηδενισθεί έως το 2015»³. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, ο ανταγωνισμός στις αγορές κινητής τηλεφωνίας πρέπει να παράσχει στους καταναλωτές την δυνατότητα ταχείας και εύκολης επιλογής μιας υπηρεσίας περιαγωγής σε τιμή αντίστοιχη ή κοντά στα επίπεδα μιας συναφούς ανταγωνιστικής εγχώριας τιμής.

Η ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων που συνδέονται με την περιαγωγή για να καταστεί η ενιαία αγορά μια απτή πραγματικότητα για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης αντικατοπτρίζεται επίσης και στην Πράξη για την ενιαία αγορά που εξέδωσε η Επιτροπή στις 13 Απριλίου 2011. Η Ψηφιακή Ενιαία Αγορά αποτελεί έναν από τους «μοχλούς» που εντοπίστηκαν στην Πράξη για την ενιαία αγορά μέσω των οποίων θα αποδεσμευτούν οι δυνατότητες της ενιαίας αγορά για ανάπτυξη, θέσεις εργασίας και βελτίωση της εμπιστοσύνης των πολιτών συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών ανά την Ευρώπη.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 717/2007 (που τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009) σχετικά με την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας (στο εξής «ο κανονισμός»), που τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2007, θα λήξει στις 30 Ιουνίου 2012, εκτός εάν παραταθεί – πιθανόν κατόπιν τροποποίησης – από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Ο κανονισμός προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει την εφαρμογή του και να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2011 το αργότερο. Δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού η Επιτροπή υποχρεούται να αξιολογήσει εάν επιτεύχθηκαν οι στόχοι του κανονισμού, σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν καταβάλλουν υπερβολικό αντίτιμο για υπηρεσίες περιαγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε σύγκριση με τις ανταγωνιστικές τιμές που ισχύουν στα κράτη μέλη, συμβάλλοντας στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με παράλληλη επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, ενθάρρυνση του ανταγωνισμού και διαφάνεια στην αγορά, καθώς και παροχή κινήτρων για καινοτομία και δυνατότητας επιλογής των καταναλωτών.

Η παρούσα έκθεση αναφέρεται στα αποτελέσματα της εξέτασης εκ μέρους της Επιτροπής της εφαρμογής του κανονισμού, επεξηγεί τις κυριότερες αλλαγές πολιτικής που προτείνονται για την υλοποίηση των συμπερασμάτων της και συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση για την κατάλληλη τροποποίηση του κανονισμού. Η νομοθετική πρόταση και η σχετική με αυτήν εκτίμηση των επιπτώσεων περιλαμβάνουν λεπτομερείς επεξηγήσεις και παραθέτουν τη

¹ Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρώπη 2020 — Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, COM(2010) 2020, 3.3.2010.

² Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής: Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, COM(2010) 245 τελικό/2, 26.8.2010.

³ Βλ. Ψηφιακό θεματολόγιο, παράρτημα 2.

σχετική επιχειρηματολογία. Όπως και για τον κανονισμό, η νομική βάση της νέας πρότασης είναι το άρθρο 114 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρώην άρθρο 95 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας).

2. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Ο ισχύων κανονισμός

Εξαιτίας της ιδιαίτερης διάρθρωσης και του διασυνοριακού χαρακτήρα της αγοράς των υπηρεσιών περιαγωγής οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναγνώρισαν ήδη από το 2005 ότι δεν διέθεταν τα κατάλληλα μέσα, ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα ανταγωνισμού που κρύβονται πίσω από τις υψηλές τιμές των υπηρεσιών περιαγωγής και ότι οι αποκλίνουσες ενέργειες των κρατών μελών θα ήταν αναποτελεσματικές και επιβλαβείς για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Συνεπώς, με στόχο τη διαχείριση του ζητήματος των υψηλών χρεώσεων περιαγωγής κατά τρόπο ασφαλή, εναρμονισμένο και έγκαιρο, ελήφθησαν μέτρα σε επίπεδο ΕΕ υπό τη μορφή ενός πρώτου κανονισμού για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο κανονισμός για την περιαγωγή), ο οποίος εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2007. Ο κανονισμός για την περιαγωγή ρυθμίζει τα τέλη χονδρικής και λιανικής για την περιαγωγή φωνητικών υπηρεσιών με τον καθορισμό ανώτατων τιμών («ευρωχρεώσεις»), τα επίπεδα των οποίων μειώνονται σε ετήσια βάση. Οι φορείς εκμετάλλευσης υποχρεούνται μεν να προσφέρουν ευρωχρεώσεις, παραμένουν πάντως ελεύθεροι να παρέχουν εναλλακτικές προσφορές λιανικής για υπηρεσίες περιαγωγής.

Τον Ιούλιο του 2009 εκδόθηκε ένας αναθεωρημένος κανονισμός, με τον οποίο παρατάθηκε η διάρκεια ισχύος του αρχικού κανονισμού και διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του, ώστε να καλύπτονται οι χρεώσεις χονδρικής και λιανικής για τα σύντομα μηνύματα (SMS) και οι χρεώσεις χονδρικής για την περιαγωγή δεδομένων. Επίσης, ελήφθησαν μέτρα για περαιτέρω βελτίωση της διαφάνειας. Ο εν λόγω αναθεωρημένος κανονισμός ισχύει έως τις 30 Ιουνίου 2012. Παρά το γεγονός ότι ο κανονισμός έχει θεσπιστεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα, προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης ή τροποποίησής του μετά από επανεξέταση που θα διενεργήσει η Επιτροπή.

Στο μεταξύ το καθήκον της Επιτροπής συνίστατο στην παρακολούθηση και στην υποβολή έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Μία ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τον κανονισμό για την περιαγωγή είχε εγκριθεί από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2010⁴.

2.2. Ανασκόπηση της αγοράς

Η αγορά της ΕΕ για υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας μπορεί να διαιρεθεί σε φωνητικές υπηρεσίες, υπηρεσίες SMS και ευρυζωνικές υπηρεσίες δεδομένων. Όσον αφορά τα μεγέθη, το 2009 στη αγορά λιανικής για υπηρεσίες περιαγωγής εντός της ΕΕ αναλογούσαν έσοδα

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την εξέλιξη των υπηρεσιών περιαγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2010) 356 τελικό, 29.6.2010.

ύψους 4,777 δισ. ευρώ (71 % για φωνητικές υπηρεσίες, 17 % για δεδομένα και περίπου 11 % για SMS). Όσον αφορά τα έσοδα χονδρικής, η διαφοροποίηση των στοιχείων είναι ελάχιστη με τα έσοδα χονδρικής των υπηρεσιών περιαγωγής εκτός επιχειρηματικού ομίλου να απορρέουν, σε ποσοστά 69 %, 15 % και 16 %, από φωνητικές υπηρεσίες, SMS και υπηρεσίες δεδομένων αντιστοίχως. Το συνολικό μέγεθος της αγοράς χονδρικής για το 2009 αντιστοιχούσε σε 1,253 δισ. ευρώ.

Με το συνολικό μέγεθος της ευρωπαϊκής αγοράς κινητής τηλεφωνίας να ανέρχεται σε 164 δισ. ευρώ για το 2008, τα έσοδα (λιανικής και χονδρικής) των υπηρεσιών περιαγωγής σε επίπεδο ΕΕ φαίνεται ότι καλύπτουν το 3,68 % περίπου του συνόλου της ευρωπαϊκής αγοράς κινητής τηλεφωνίας. Από το 2007 έως το 2009 τα έσοδα από την περιαγωγή φωνητικών υπηρεσιών σημείωσαν σημαντική πτώση, εξαιτίας τόσο των χαμηλότερων τιμών όσο και του μειωμένου όγκου κίνησης (-3,2 %). Σε ό,τι αφορά την περιαγωγή SMS, ο αντίκτυπος του κανονισμού είναι ήδη ορατός καθώς τα έσοδα για το 2009 μειώθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με εκείνα του 2008, παρά τη μεγάλη αύξηση του όγκου της κίνησης (+23,1 %). Τέλος, όσον αφορά τις υπηρεσίες δεδομένων, η αύξηση του όγκου κατά 43,6 % από το 2008 έως το 2009 σε συνδυασμό με τη μείωση των τιμών χονδρικής, λόγω του κανονισμού, οδήγησε σε συνολική μείωση των εσόδων. Εντούτοις, σε επίπεδο λιανικής όπου δεν επιβλήθηκαν όρια τιμών για την περιαγωγή δεδομένων, τα συνολικά έσοδα για το 2009 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με εκείνα του 2008.

2.3. Οι εξελίξεις αφότου εξεδόθη ο κανονισμός

Η Επιτροπή παρακολούθησε προσεκτικά τις εξελίξεις στην αγορά υπηρεσιών περιαγωγής και στην ενδιάμεση έκθεσή της⁵ σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού επεσήμανε ότι ο ανταγωνισμός δεν ήταν ακόμη αρκετά ισχυρός. Στη συγκεκριμένη έκθεση η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, εν γένει, η εφαρμογή του κανονισμού για την περιαγωγή ήταν ομαλή και ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμμορφώθηκαν προς τις νέες διατάξεις. Οι καταναλωτές επωφελούνται από μειώσεις στις τιμές περιαγωγής για φωνητικές υπηρεσίες και SMS καθώς και από την αυξημένη διαφάνεια και προστασία από φουσκωμένους λογαριασμούς.

Ωστόσο, τόσο οι μέσες τιμές ευρωχρέωσης που παρέχουν οι φορείς εκμετάλλευσης όσο και οι εναλλακτικές χρεώσεις κατανέμονται γενικά γύρω από τις ρυθμισμένες ανώτατες τιμές. Οι τιμές για την περιαγωγή δεδομένων έχουν επίσης μειωθεί, αλλά οι καταναλωτές δεν απολαμβάνουν ακόμη στο έπακρο τις μειώσεις που παρατηρούνται σε επίπεδο χονδρικής. Το προσωπικό της Επιτροπής συνέχισε να συνεργάζεται στενά με τον Φορέα των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC), διάδοχο της Ομάδας των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών (ERG), συνεργασία που προσέθεσε αξιολογικά στοιχεία στην υπό εξέλιξη παρακολούθηση από την Επιτροπή του κανονισμού για την περιαγωγή και στην παρούσα αναθεώρηση του κανονισμού.

Το άρθρο 11 του κανονισμού για την περιαγωγή προβλέπει ειδικά ότι η Επιτροπή, πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχουν άλλες μέθοδοι εκτός από τον καθορισμό των τιμών, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής, βασίζεται σε ανεξάρτητη ανάλυση που πραγματοποιεί ο BEREC. Προκειμένου να ανταποκριθεί στην εν λόγω υποχρέωση, τον Δεκέμβριο του 2010 ο BEREC

⁵ Βλ. COM(2010) 356 τελικό, 29.6.2010.

δημοσίευσε πλήρη ανάλυση των επιπτώσεων του κανονισμού για την περιαγωγή καθώς και τις απόψεις του αναφορικά με τις δυνητικές μελλοντικές ρυθμιστικές προσεγγίσεις⁶.

Στην έκθεσή του ο BEREC θεωρεί ότι εξακολουθούν να υφίστανται διαρθρωτικά προβλήματα σε επίπεδο λιανικής και χονδρικής, γεγονός που καταπνίγει τον ανταγωνισμό και διατηρεί τις τιμές κοντά στο ανώτατο όριο. Ο BEREC θεωρεί επίσης ότι ο ισχύων κανονισμός χρήζει παράτασης και ότι πρέπει να διατηρηθεί κάποιο είδος ρύθμισης καθώς, υπό τις παρούσες συνθήκες, υπάρχει κίνδυνος εκ νέου αύξησης των τιμών, εάν καταργηθεί ο κανονισμός.

Πέραν του γενικού καθήκοντος συγκέντρωσης στοιχείων που ανέλαβε ο BEREC και αναφέρεται παραπάνω, οι ΕΡΑ, στο πλαίσιο της γενικής υποχρέωσης παρακολούθησης που τους αναλογεί, παρείχαν απευθείας στην Επιτροπή δεδομένα σχετικά με τους φορείς εκμετάλλευσης. Τα περιεκτικά αυτά στοιχεία κατέστησαν εφικτή τη διαμόρφωση ενός οικονομικού μοντέλου, το οποίο παρέχει εκτιμήσεις σχετικά με τον αντίκτυπο του τρέχοντος κανονισμού καθώς και με τις οικονομικές επιπτώσεις των εναλλακτικών επιλογών πολιτικής που καθορίζονται στην παρούσα έκθεση.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής οργάνωσαν πολλές συσκέψεις με φορείς εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού για την περιαγωγή. Για λογαριασμό της Επιτροπής εκπονήθηκε μελέτη σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων ανταγωνισμού στην αγορά υπηρεσιών περιαγωγής της ΕΕ⁷.

2.4. Διαδικασία διαβούλευσης

Η Επιτροπή ξεκίνησε ευρεία δημόσια διαβούλευση στις 8 Δεκεμβρίου 2010 επιδιώκοντας να συγκεντρώσει προτάσεις σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού για την περιαγωγή. Η ανταπόκριση ήταν μεγάλη — υπεβλήθησαν συνολικά περί τις 90 προτάσεις.

Οι περισσότερες προτάσεις τάσσονταν υπέρ της ανάγκης για περαιτέρω ρυθμιστική παρέμβαση μετά από το 2012. Οι απαντήσεις των παραγόντων της βιομηχανίας ήταν ανάμικτες — οι περισσότερες αναγνώριζαν το αναπόφευκτο της περαιτέρω ρύθμισης, ενώ ορισμένες υποστήριζαν ότι ο ανταγωνισμός έχει φτάσει σε επίπεδο που δεν απαιτεί περαιτέρω ρυθμιστικές παρεμβάσεις για το μέλλον. Οι περισσότεροι από εκείνους που απάντησαν αναγνώρισαν ότι ο ισχύων κανονισμός απέφερε οφέλη στους καταναλωτές. Από την άλλη πλευρά, πολύ λίγοι θεώρησαν ότι ο ανταγωνισμός τονώθηκε από την έναρξη ισχύος του κανονισμού. Ιδιαίτερα η βιομηχανία είχε εκφράσει την επιφυλακτικότητά της σχετικά με την ικανότητα του ισχύοντος κανονισμού να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό.

Η Επιτροπή είχε προτείνει διάφορες λύσεις σχετικά με το θέμα των μελλοντικών ρυθμίσεων. Όπως προβλέπει ο κανονισμός, οι λύσεις αυτές αφορούν και μεθόδους εκτός από τον καθορισμό των τιμών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής, δηλ. πιθανές διαρθρωτικές λύσεις όσον αφορά το πρόβλημα του ανταγωνισμού στην αγορά υπηρεσιών περιαγωγής. Οι εν λόγω εναλλακτικές λύσεις αξιολογήθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη αλλά οι απόψεις τους παρουσίασαν σημαντικές αποκλίσεις. Ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και ορισμένες εθνικές αρχές εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με τις διαρθρωτικές λύσεις, τις

⁶ Bor (10) 58 BEREC Report on International Mobile Roaming Regulation [Έκθεση του BEREC σχετικά με τον κανονισμό για τις υπηρεσίες διεθνούς περιαγωγής στην κινητή τηλεφωνία].

⁷ http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/docs/cons11/wik_report_final.pdf.

οποίες θεώρησαν δαπανηρές, χρονοβόρες και δύσκολες στην εφαρμογή. Πιο ουδέτερες ήταν οι απόψεις σχετικά με την υποχρέωση χορήγησης της δυνατότητας πρόσβασης σε φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων (MVNO), ενώ ορισμένες απαντήσεις (από μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης) υπογράμμισαν τη δυνατότητά της να προάγει τον ανταγωνισμό. Οι περισσότερες ομάδες ενδιαφερομένων τάχθηκαν υπέρ της διατήρησης του υφιστάμενου συστήματος ανώτατων τιμών.

Οι περισσότεροι φορείς εκμετάλλευσης αντιτάχθηκαν στη ρύθμιση των υπηρεσιών λιανικής για περιαγωγή δεδομένων, ενώ οι καταναλωτές, τα κράτη μέλη και άλλοι υποστήριξαν την προσέγγιση αυτή. Σε περίπτωση που προτεινόταν μια τέτοια ρύθμιση, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων θα ήθελαν να καθορισθεί ανώτατη λιανική τιμή που θα προσέδιδε περισσότερη ευελιξία σε αυτήν την νέα και αναδυόμενη αγορά. Άλλοι ενδιαφερόμενοι (κράτη μέλη, εκπρόσωποι καταναλωτών και ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων) υποστήριξαν ότι η διαφορά ανάμεσα στην τιμή λιανικής και την ανώτατη τιμή χονδρικής είναι πολύ μεγάλη και επεσήμαναν ότι ο ανταγωνισμός δεν τονώθηκε. Αναγνωρίστηκε ευρέως ότι, στο παρόν στάδιο, η τρέχουσα τεχνολογία δεν παρέχει κάποιο βιώσιμο υποκατάστατο για τις υπηρεσίες περιαγωγής.

3. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Υπό το πρίσμα των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και του Ψηφιακού Θεματολογίου για την Ευρώπη και σε σχέση με τα συμπεράσματα της ενδιάμεσης έκθεσης για την περιαγωγή που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2010, στόχος της παρούσας αναθεώρησης είναι η βελτίωση της λειτουργίας και η περαιτέρω προώθηση της ανάπτυξης της ενιαίας ψηφιακής αγοράς αναφορικά με τις υπηρεσίες περιαγωγής ανά την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.1. Επίτευξη των στόχων

Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά των υπηρεσιών περιαγωγής. Τα επίπεδα των τιμών περιαγωγής σημειώνουν σταθερή μείωση τα τελευταία χρόνια, αυτό όμως οφείλεται κυρίως στη ρύθμιση των τιμών χονδρικής και λιανικής. Όπως υπογραμμίζεται επίσης στην ενδιάμεση έκθεση της Επιτροπής του Ιουνίου 2010⁸, για φωνητικές υπηρεσίες και SMS, το ύψος των τιμών κάτω από τα επίπεδα των ρυθμιζόμενων ανώτατων τιμών που προσφέρουν οι επιχειρήσεις κινητής τηλεφωνίας θεωρείται βασικός δείκτης του επιπέδου του ανταγωνισμού στην αγορά. Ωστόσο, οι μέσες τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθούν να κυμαίνονται πολύ κοντά στα επίπεδα των ανώτατων τιμών που καθορίστηκαν με τον τροποποιητικό κανονισμό του 2009, με μοναδική εξαίρεση τις τιμές χονδρικής για την περιαγωγή δεδομένων. Κατά συνέπεια, οι χρεώσεις για τις υπηρεσίες περιαγωγής εξακολουθούν να είναι υψηλές για τους ευρωπαίους καταναλωτές — πολύ υψηλότερες σε σχέση με τις εθνικές χρεώσεις — και δεν αντικατοπτρίζουν το υποκείμενο κόστος παροχής των υπηρεσιών περιαγωγής. Συγκεκριμένα, οι λιανικές τιμές για υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων είναι ενίοτε έως και επτά φορές ακριβότερες σε σχέση με τις τιμές χονδρικής⁹.

Οι υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων είναι οι μόνες για τις οποίες επί του παρόντος δεν έχουν καθορισθεί ανώτατες τιμές λιανικής. Παρόλο που επισημαίνεται ότι οι τιμές χονδρικής ακολουθούν πτωτική πορεία από την καθιέρωση ανώτατων τιμών χονδρικής και μετά, η

⁸ Βλ. COM(2010) 356 τελικό, 29.6.2010.

⁹ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον συγκεκριμένο υπολογισμό, βλ. εκτίμηση επιπτώσεων.

πτώση αυτή δεν φαίνεται να έχει μετακυλιστεί σε επίπεδο λιανικής. Συνεπώς, τα περιθώρια των φορέων εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα υψηλά. Κατά συνέπεια τα περιθώρια κέρδους των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά.

Οι καταναλωτές έχουν δεχτεί ευνοϊκά τα μέτρα διαφάνειας που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα, τα οποία έχουν βελτιώσει την γνώση τους όσον αφορά τις τιμές περιαγωγής και την ικανότητά τους να ελέγχουν τους λογαριασμούς τους.

Αναφορικά με την ανταγωνιστική δυνατότητα μικρότερων φορέων εκμετάλλευσης, έχει παρατηρηθεί ότι δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε δίκτυο για την παροχή υπηρεσιών περιαγωγής για όλους τους φορείς, ιδιαίτερα δε για φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων, οι οποίοι δεν έχουν πάντα πρόσβαση σε εμπορικές συμφωνίες. Παρά το γεγονός ότι τελευταία έχουν αναπτυχθεί ορισμένες εναλλακτικές διαδικασίες, όπως η εσωτερική και η δυνατότητα τοπικής προσαρμογής¹⁰, που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές χονδρικής για τις υπηρεσίες περιαγωγής, δεν αναμένεται να υποκαταστήσουν πλήρως τις υπηρεσίες περιαγωγής.

Εν κατακλείδι, στο παρόν στάδιο δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς οι ανταγωνιστικές δυνάμεις στην αγορά και οι χρεώσεις εξακολουθούν να κινούνται γενικά γύρω από τις ανώτατες τιμές. Αυτή η έλλειψη ανταγωνιστικής πίεσης εξακολουθεί να είναι αισθητή σε επίπεδο τόσο χονδρικής όσο και λιανικής, κυρίως επειδή δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία κυριαρχούν στην αγορά των υπηρεσιών περιαγωγής, όπως οι φραγμοί για την είσοδο στην αγορά και το υψηλό κόστος μεταγωγής. Συνεπώς, υπάρχει σημαντικός κίνδυνος να προκληθεί αύξηση των τιμών σε περίπτωση λήξης της ισχύος του κανονισμού. Τα παραπάνω καταδεικνύουν επίσης την ανάγκη για υιοθέτηση μιας διαφορετικής κανονιστικής προσέγγισης. Πράγματι, η τρέχουσα κανονιστική προσέγγιση όσον αφορά τον καθορισμό των τιμών, ενώ έχει επιτύχει σημαντική μείωση των τιμών για τους καταναλωτές κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, δεν έχει επιλύσει τα διαρθρωτικά προβλήματα στην αγορά υπηρεσιών περιαγωγής και έτσι δεν παρέχει βιώσιμη λύση.

Αναφορικά με τις εναλλακτικές λύσεις για την περιαγωγή, καμία από τις τεχνολογίες που είναι σήμερα διαθέσιμες δεν θεωρείται από τους καταναλωτές καλό υποκατάστατο για την περιαγωγή. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει καμία πιθανότητα να επηρεασθεί η ανταγωνιστική πίεση η οποία θα μπορούσε να ασκηθεί στις τιμές των υπηρεσιών περιαγωγής στο μέλλον.

3.2. Λήψη διαρθρωτικών μέτρων

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 του κανονισμού για την περιαγωγή, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχουν άλλες μέθοδοι εκτός από τον καθορισμό των τιμών, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών διεθνούς περιαγωγής. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ανέλυσε διάφορες επιλογές πολιτικής και η ενδεδειγμένη αυτή ανάλυση περιέχεται στη συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων. Με γνώμονα την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δυναμικών της αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής και βάσει της αξιολόγησης των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων των διάφορων λύσεων που προτάθηκαν, η Επιτροπή προτείνει την καθιέρωση του ακόλουθου συνδυασμού διαρθρωτικών λύσεων που αφορούν τόσο την ζήτηση όσο και την προσφορά της αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής.

¹⁰ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. εκτίμηση επιπτώσεων.

Μέτρα με πιθανό αντίκτυπο σε επίπεδο καταναλωτών (ζήτηση)

Η έλλειψη ανταγωνιστικής πίεσης στις τιμές λιανικής για περιαγωγή οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Κατ' αρχάς, οι φορείς εκμετάλλευσης δεν διαθέτουν αρκετά κίνητρα για να ανταγωνιστούν, διότι οι υπηρεσίες περιαγωγής παρέχονται κατά κανόνα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης δέσμης υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, περιλαμβανομένων των εθνικών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, με αποτέλεσμα να μην δύνανται να χρησιμοποιηθούν ως μέσο προσέλκυσης νέων πελατών. Επιπλέον, το υψηλό κόστος μεταγωγής και η απουσία επαρκών υποκατάστατων δυσχεραίνουν την ανάπτυξη εναλλακτικών ανταγωνιστικών προσφορών. Ο BEREC θεωρεί επίσης ότι στη λιανική αγορά επίκεντρο του ανταγωνισμού είναι οι εθνικές υπηρεσίες και ότι τα σημερινά χαρακτηριστικά της λιανικής αγοράς παρέχουν ελάχιστα κίνητρα στους λιανοπωλητές ώστε να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά στο πεδίο των προσφορών περιαγωγής. Συνεπώς, η αύξηση των επιλογών των καταναλωτών και η διαφάνεια των τιμών περιαγωγής θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες μπορεί τελικά να προκύψει μεγαλύτερος ανταγωνισμός σε επίπεδο λιανικής.

Η πρόταση

1. Υποχρεωτική χωριστή πώληση («αποσύνδεση») υπηρεσιών περιαγωγής στην εγχώρια αγορά

Η Επιτροπή προτείνει ο καταναλωτής να έχει την δυνατότητα να μην επιλέξει τις προεπιλεγμένες υπηρεσίες περιαγωγής που προσφέρει ο πάροχος εγχώριων υπηρεσιών και να επιλέξει έναν εναλλακτικό εγχώριο πάροχο αποκλειστικά για τις υπηρεσίες περιαγωγής. Κάθε φορά που ο καταναλωτής θα κάνει χρήση της περιαγωγής, θα αλλάζει αυτόματα το δίκτυο και η υπηρεσία λιανικής για περιαγωγή θα παρέχεται από τον εν λόγω εναλλακτικό φορέα.

Ένα τέτοιο μέτρο αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό σε επίπεδο λιανικής διευκολύνοντας τη μεταγωγή και αυξάνοντας τη ζήτηση ελαστικότητας μέσα από την αύξηση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σχετικά με την περιαγωγή κατά την εγγραφή τους ως συνδρομητών. Θα συμβάλει επίσης στην αύξηση της διαφάνειας και στην υποβολή εύκολα συγκρίσιμων προσφορών εναλλακτικών τιμών.

Μέτρα με πιθανό αντίκτυπο στη διάρθρωση της αγοράς (προσφορά)

Για να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική η χωριστή πώληση υπηρεσιών περιαγωγής που καθιερώνεται σε επίπεδο λιανικής, πρέπει να συνδυαστεί με υποχρέωση χορήγησης πρόσβασης η οποία θα διευκολύνει την είσοδο υφιστάμενων ή νέων φορέων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών παρόχων υπηρεσιών περιαγωγής, ώστε να ενισχυθεί η δυναμική του ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής.

Η πρόταση

2. Διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά με τη θέσπιση πρόσβασης σε υπηρεσίες περιαγωγής χονδρικής

Η Επιτροπή προτείνει να υποχρεωθούν οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων να ικανοποιούν όλα τα εύλογα αιτήματα πρόσβασης χονδρικής για την παροχή υπηρεσιών περιαγωγής.

Με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η ανάπτυξη εναλλακτικών προσφορών περιαγωγής κινητής τηλεφωνίας, ιδιαίτερα από μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης και φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων. Οι φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων θα είναι πράγματι σε θέση να διαπραγματευτούν απευθείας συμφωνίες περιαγωγής με φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας σε άλλα κράτη μέλη ή να αποκτούν ρυθμισμένη πρόσβαση χονδρικής στην πατρίδα τους από φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας της χώρας υποδοχής.

Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ανταγωνιστική πίεση στη αγορά χονδρικής και, συνεπώς, οι φορείς εκμετάλλευσης θα ενθαρρυνθούν να παρέχουν υπηρεσίες χονδρικής στη χαμηλότερη δυνατή τιμή.

Σε συνδυασμό με την πρώτη διαρθρωτική λύση αποσύνδεσης που αναφέρεται ανωτέρω το παρόν μέτρο θα προσφέρει επίσης νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης, επιτρέποντάς τους να παρέχουν υπηρεσίες περιαγωγής διασυννοριακά και να συμβάλλουν έτσι στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας ψηφιακής αγοράς.

3.3. Παράταση της ισχύος του κανονισμού και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του

Παράταση του κανονισμού έως το 2022

Η Επιτροπή προτείνει την παράταση της ισχύος του κανονισμού κατά 10 έτη, έως τις 30 Ιουνίου 2022. Αναμένεται ότι θα απαιτηθεί χρόνος έως ότου οι προαναφερθείσες διαρθρωτικές λύσεις εφαρμοστούν και επηρεάσουν την αγορά. Συνεπώς, ο κανονισμός προβλέπει τη διατήρηση μεταβατικών ανώτατων τιμών, ώστε να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή κατά την ενδιάμεση περίοδο έως ότου αρχίσουν να γίνονται αισθητά τα αποτελέσματα από τις διαρθρωτικές λύσεις. Οι ανώτατες τιμές λιανικής πρέπει κατ' αρχήν να ισχύσουν έως τις 30 Ιουνίου 2016. Ωστόσο, θα μπορούσαν να καταργηθούν νωρίτερα, εάν από τα στοιχεία σχετικά με την αγορά προκύψει ότι ο ανταγωνισμός έχει αναπτυχθεί επαρκώς. Οι ανώτατες τιμές χονδρικής πρέπει κατ' αρχήν να διατηρηθούν καθ' όλη τη περίοδο της ρύθμισης ούτως ώστε να διασφαλίζεται επαρκής σταθερότητα για τους νεοεισερχομένους στην αγορά, με δυνατότητα κατάργησης εφόσον τα στοιχεία της αγοράς υποδείξουν επαρκή ανάπτυξη του ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή προτείνει την επανεξέταση της λειτουργίας του κανονισμού το 2015, δηλ. ένα έτος μετά την προθεσμία πλήρους εφαρμογής των διαρθρωτικών μέτρων και ένα έτος πριν την προβλεπόμενη λήξη ισχύος των ανώτατων τιμών λιανικής. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης θα αναλυθούν ιδίως οι επιπτώσεις των εν λόγω μέτρων στον επίπεδο του ανταγωνισμού στις αγορές περιαγωγής. Εάν από την επανεξέταση προκύψει ότι τα διαρθρωτικά μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός δεν επαρκούν για την προώθηση του ανταγωνισμού στις αγορές περιαγωγής υπέρ των ευρωπαϊών καταναλωτών, η Επιτροπή θα υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η Επιτροπή θα εξετάσει, ιδίως εάν απαιτείται η τροποποίηση των διαρθρωτικών μέτρων ή η παράταση της ισχύος κάποιων από τα προβλεπόμενα μεταβατικά ανώτατα όρια τιμών λιανικής. Μετά το 2015, η Επιτροπή θα διενεργεί εκτίμηση των επιπτώσεων της λειτουργίας του κανονισμού, βάσει και των τεχνολογικών εξελίξεων ανά τακτά χρονικά διαστήματα μέχρι τη λήξη του κανονισμού, δηλαδή το 2022.

Ανώτατες τιμές ασφαλείας σε επίπεδο λιανικής έως το 2016 και επέκτασή προς τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων

Σε επίπεδο λιανικής ο συνδυασμός των διαρθρωτικών μέτρων πρέπει να οδηγήσει σε βιώσιμη ανταγωνιστική λύση του προβλήματος των υπερβολικών τιμών των υπηρεσιών περιαγωγής, χωρίς να καταστεί αναγκαίος ο μακροπρόθεσμος καθορισμός των τιμών. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι λύσεις αυτές χρειάζονται χρόνο για να υλοποιηθούν, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η συνεχής προστασία των καταναλωτών από υπερβολικές χρεώσεις περιαγωγής με τη διατήρηση μεταβατικών ανώτατων τιμών ασφαλείας για όλες τις υπηρεσίες σε λογικό επίπεδο για κάποιο χρονικό διάστημα. Οι εν λόγω ανώτατες μεταβατικές τιμές θα καθοριστούν σε αρκετά υψηλά επίπεδα, ούτως ώστε να μην στρεβλώνονται τα δυνητικά ανταγωνιστικά οφέλη των διαρθρωτικών λύσεων, και θα μπορούν να καταργηθούν εξ ολοκλήρου εφόσον οι διαρθρωτικές λύσεις καταστούν αποφέρουν όντως οφέλη για τους καταναλωτές χάρις στην αύξηση του ανταγωνισμού.

Επιπλέον, στην ανασκόπηση της Επιτροπής αναφέρεται ότι παρά την επιβολή ανώτατων τιμών στις χρεώσεις χονδρικής για τα δεδομένα, οι τιμές λιανικής εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα υψηλές. Η μείωση των τιμών δεδομένων σε επίπεδο χονδρικής δεν μετακυλιέται στη λιανική και, παρά τα μέτρα διαφάνειας που ελήφθησαν το 2009, οι καταναλωτές εξακολουθούν να πληρώνουν ιδιαίτερα υψηλές τιμές λιανικής για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων. Την ίδια άποψη συμμαρτίζεται ο BEREC, ο οποίος παρατήρησε ότι η ανταγωνιστική πίεση στις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων σε επίπεδο λιανικής δεν είναι αρκετά ισχυρή ώστε να μειώσει τις τιμές σε εύλογα ανταγωνιστικά επίπεδα και, κατά συνέπεια, συστήνει κανονιστική παρέμβαση ώστε να μειωθούν οι τιμές λιανικής, όπως συνέβη με τις φωνητικές υπηρεσίες και τα SMS.

Η πρόταση

3. Διατήρηση ενός μεταβατικού δικτυού ασφαλείας για τις τιμές λιανικής έως τις 30 Ιουνίου 2016 με νέες ανώτατες τιμές λιανικής για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων

Οι ανώτατες μεταβατικές τιμές λιανικής θα ακολουθήσουν πτωτική πορεία μέχρι την εφαρμογή των διαρθρωτικών λύσεων (το 2014) και, κατόπιν, οι ανώτατες τιμές ασφαλείας θα παραμείνουν σταθερές για διάστημα δύο ακόμη ετών, έως τις 30 Ιουνίου 2016. Οι ανώτατες τιμές λιανικής θα καταργηθούν μετά την ημερομηνία αυτή ή και νωρίτερα, εάν από τα στοιχεία της αγοράς προκύψει ότι έχει αναπτυχθεί επαρκώς ο ανταγωνισμός.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης που θα διενεργηθεί το 2015, η Επιτροπή θα αξιολογήσει εάν τα προτεινόμενα διαρθρωτικά μέτρα επαρκούν για την προώθηση του ανταγωνισμού στα αγορές περιαγωγής. Εάν κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, η Επιτροπή υποβάλλει, τις ενδεδειγμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η Επιτροπή θα εξετάσει, ιδιαίτερα εάν απαιτείται η τροποποίηση των διαρθρωτικών μέτρων ή η παράταση της ισχύος κάποιων από τα προβλεπόμενα μεταβατικά ανώτατα όρια τιμών λιανικής.

Η Επιτροπή προτείνει την επέκταση των ανώτατων τιμών ασφαλείας λιανικής προς τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων. Για την παροχή ρυθμισμένων υπηρεσιών περιαγωγής δεδομένων στις οποίες ισχύει ευρωχρέωση δεδομένων, ο πάροχος της χώρας προέλευσης θα υποχρεούται να χρεώνει τους πελάτες περιαγωγής ανά kilobyte (εκτός εάν ο πελάτης προτιμήσει πακέτο τιμών).

Επιπροσθέτως, τα μέτρα διαφάνειας και ενιαίας χρέωσης θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται ως έχουν υπό τον ισχύοντα κανονισμό με ορισμένες τροποποιήσεις.

Παράταση ισχύος των ανώτατων τιμών χονδρικής έως το 2022

Προκειμένου να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού, ιδιαίτερα για τους νεοεισερχομένους στην αγορά αποσυνδεδεμένων υπηρεσιών περιαγωγής, οι ανώτατες τιμές χονδρικής πρέπει να διατηρηθούν καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του νέου κανονισμού. Άπαξ και θεσπιστούν τα διαρθρωτικά μέτρα, οι εν λόγω ανώτατες τιμές θα μπορούν να αρθούν πριν από το 2022, εφόσον από τα στοιχεία της αγοράς προκύψει ότι έχει αναπτυχθεί επαρκώς ο ανταγωνισμός. Από την άποψη αυτή, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η αγορά χονδρικής για υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων παρουσιάζει μεγαλύτερη δυναμικότητα σε σχέση με τις αγορές χονδρικής για φωνητικές υπηρεσίες και SMS.

Η πρόταση

4. Διατήρηση ανώτατων τιμών στις χρεώσεις χονδρικής έως το 2022

Οι ανώτατες τιμές χονδρικής θα διατηρηθούν και θα ακολουθήσουν απότομη πτωτική πορεία σε ετήσια βάση έως τις 30 Ιουνίου 2015, ενώ στη συνέχεια θα παραμείνουν σταθερές μέχρι τη λήξη του νέου κανονισμού το 2022.

Οι ανώτατες τιμές χονδρικής θα μπορούν να καταργηθούν πριν από τη λήξη ισχύος του νέου κανονισμού, εφόσον από τα στοιχεία της αγοράς προκύψει έχει αναπτυχθεί επαρκώς ο ανταγωνισμός.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από την παρούσα αναθεώρηση διαπιστώθηκε ότι τα μέτρα που θέσπισε ο κανονισμός για την περιαγωγή απέφεραν σημαντικά οφέλη για τους καταναλωτές, τόσο από την άποψη μείωσης των τιμών όσο και από την άποψη βελτίωσης της διαφάνειας κατά τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, παρά τα θετικά αυτά αποτελέσματα, η δυναμική της διεθνούς αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής στην κινητή τηλεφωνία δεν έχει αλλάξει επαρκώς, γεγονός που καταδεικνύει την περιορισμένη δυνατότητα του σημερινού κανονισμού να τονώσει τον ανταγωνισμό και να διασφαλίσει μια βιώσιμη λύση για το πρόβλημα της περιαγωγής.

Επιπλέον, όπως επιβεβαιώνεται από την ανάλυση του BEREC, οι δυνάμεις της αγοράς δεν αναμένεται να οδηγήσουν από μόνες τους σε σημαντικά χαμηλότερες τιμές περιαγωγής στα επόμενα χρόνια. Συνεπώς, υπάρχει σαφής ανάγκη για περαιτέρω ρυθμιστική παρέμβαση και μετά το 2012.

Η Επιτροπή προτείνει την αναθεώρηση του κανονισμού με την λήψη διαρθρωτικών μέτρων για την τόνωση του ανταγωνισμού καθώς και την παράταση της ισχύος του έως τις 30 Ιουνίου 2022. Τα προτεινόμενα διαρθρωτικά μέτρα αποσκοπούν στην επίλυση του προβλήματος δηλαδή της έλλειψης ανταγωνισμού και στο ότι δεν έχουν άλλη επιλογή οι καταναλωτές, που αποτελεί την αιτία των υψηλών τιμών περιαγωγής. Αυτό θα επιτευχθεί αφενός με τη διασφάλιση του ανοίγματος της αγοράς σε διάφορους τύπους παρόχων (ώστε να αυξηθούν οι προσφορές σε υπηρεσίες περιαγωγής) και αφετέρου με την βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με τις τιμές των υπηρεσιών περιαγωγής και την αύξηση των επιλογών των καταναλωτών, ώστε να διαθέτουν τη δυνατότητα να αγοράζουν την περιαγωγή ως μεμονωμένη υπηρεσία.

Τα μέτρα αυτά αναμένεται να οδηγήσουν σε μια βιώσιμη λύση για τον ανταγωνισμό όσον αφορά το πρόβλημα της αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής, καθώς θεωρείται ότι η ανταγωνιστική πίεση που ασκούν θα επαρκεί στο μέλλον για να διασφαλίσει χαμηλές τιμές λιανικής χωρίς την ανάγκη μακροπρόθεσμης ρύθμισης. Ωστόσο, οι εν λόγω διαρθρωτικές λύσεις απαιτούν χρόνο προκειμένου να υλοποιηθούν και να αποδώσουν αποτελέσματα και, για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει τη διατήρηση ανώτατων τιμών χονδρικής έως ότου αναπτυχθεί επαρκής ανταγωνισμός στην αγορά, καθώς και τη διατήρηση ανώτατων τιμών λιανικής για περιορισμένο χρονικό διάστημα ούτως ώστε να διασφαλιστεί η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα για τους φορείς εκμετάλλευσης καθώς και η συνεχής προστασία των καταναλωτών. Επιπροσθέτως, προτείνει την επέκταση των μεταβατικών ανώτατων τιμών λιανικής στην παροχή υπηρεσιών για περιαγωγή δεδομένων σε επίπεδο λιανικής.

Οι αγορές περιαγωγής παρουσιάζουν μοναδικά χαρακτηριστικά τα οποία δικαιολογούν τη λήψη έκτακτων μέτρων. Τα μέτρα αυτά πρέπει συνεπώς να έχουν περιορισμένη διάρκεια ισχύος, και να τερματιστούν στις 30 Ιουνίου 2022. Η Επιτροπή θα ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την γνώμη του BEREC, σχετικά με την λειτουργία του κανονισμού και, εάν απαιτηθεί, θα εξετάσει την δυνατότητα περαιτέρω τροποποιήσεων (περιλαμβανομένης της δυνατότητας παράτασης της ισχύος κάποιων από τα προβλεπόμενα μεταβατικά ανώτατα όρια τιμών λιανικής).

Πρόθεση της Επιτροπής είναι να καταβάλει κάθε προσπάθεια ώστε να συμβάλει στην επίτευξη συμφωνίας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά τα προαναφερθέντα σημεία, το συντομότερο δυνατό, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ευρωπαίοι χρήστες υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών θα έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τις προτάσεις αυτές από την 1η Ιουλίου 2012. Η επίτευξη των στόχων αυτών είναι σημαντική για να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες των πολιτών της ΕΕ και για να εξασφαλιστεί ότι η Ευρώπη παράγει απτά αποτελέσματα προς όφελός τους.